

על ברית דָא, אֲתֹסֵף בֵיה י' זְעִירָא, רְזָא דְברִית דָא.
בְהַחְוֹא שְׁעַתָּא, אמר קָוְדָשָא בְרִיךְ הָפָא, מה אַעֲבִיד עִם
 מֶשֶׁה, בְרִית דָא מֶמֶשֶׁה הָווִי, וּכְלָה דִילִיה הָווִי.
 גָנוֹאי הָנוּ לְמִיחְבֶּב לִיה לְאַחֲרָא, בְלֹא דְעַתָּא וְרַעֲוָתָא
 דְמֶשֶׁה, לֹא יָאוֹת הָנוּ. שָׁאָרִי קָוְדָשָא בְרִיךְ הָנוּ וְאָמָר
 לְמֶשֶׁה, מֶשֶׁה, פְנַחַס בֵן אֶלְעֹזֶר בֶן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן. אָמָר לִיה
 מֶשֶׁה, רְבוּנוּ שֶׁל עֲוֹלָם מָהוּ. אָמָר לִיה, אֲנָת הָוָא דְמִסְרָת
 נְפָשָׁךְ עַל יִשְׂרָאֵל דְלֹא יִשְׂתַצּוּן מִן עַלְמָא בְכָמָה זָמְגִינָן,
 וְאֵיהָוִי הַשִּׁיבָא תְחִמְתִי מַעַל בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגַוּ. אָמָר מֶשֶׁה
 מה אַת בְּעֵי מַבֵּי, הָא כֵלָא דִידָךְ.

אָמָר לִיה, הָא כֵלָא דִידָךְ הָיא, אַיִמָא לִיה דְתִשְׁרֵי
 בְגֻוִיה. אָמָר מֶשֶׁה, הָא בְלֹבָא שְׁלִימָם תְהָא לְגַבִּיה.
 אָמָר לִיה אַיִמָא אֲנָת בְפּוֹמָה, וְאַרְים קָלָה, דְאֲנָת מִסְרָ
 לִיה בְרַעֲוָתָא, בְלֹבָא שְׁלִימָם. הָדָא הָוָא דְכִתְבֵי, לְכַן
 אָמָור, אַת אַיִמָא בְרַעֲוָתָא, הַגְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי
 שְׁלוֹם. מֶשֶׁה הָוָה אָמָר הַגְּנִי נוֹתֵן לוֹ וְגַוּ, דְאַילָו קָוְדָשָא
 בְרִיךְ הָנוּ, הָוָה לִיה לְמִימְרָה לְכַן אָמָור לוֹ הַגְּנִי נוֹתֵן לוֹ
 אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, אָבֵל לֹא בְתִיב אֶלָא לְכַן אָמָור. וְאֵי
 תִימָא, דְאַת עֲבָרָת מִן מֶשֶׁה. לֹא. אֶלָא כְבּוֹצִינָא דָא
 דְאַדְלִיקָו מִינָה, דָא יְהִיב וְאַהֲנִיב, וְדָא לֹא אַת גְּרָע מִנָה.
 אָתָא הָנוּ טוֹלָא, וִיתִיב, וְנִשְׁיק לִיה. שְׁמַעוּ חַד קָלָא

דְּהֹהֶה אָמֵר, פְּנַוִּן אֲתָר, פְּנַחַס בֶּן יָאִיר,
 דְּאַיְהוּ גַּבְּיִיכְוּ. דְּתַגְּבִּינָן, דְּכָל אֲתָר דְּצִדְיקָא אֲתַחְדֵשׁ בַּיה
 מְלִי דְּאָוְרִיתָא, כַּד אַיְהוּ בְּהַהוּא עַלְמָא, פְּקִיד לְהַהוּא
 אֲתָר, וְאַתִּי לֵיהּ לְגַבִּיהּ. וּפֶל שְׁפָנוּ כַּד שְׁרָאָן בְּגֻווִּיהּ
 צְדִיקִיָּא אַחֲרָבִין. לְחַדְתָּא בְּהַהוּא אֲתָר, דְּאָמְרָיִן מְלִי
 דְּאָוְרִיתָא. כְּגֻוֹנָא דָא דְּהֹהֶה אַתִּי רַבִּי פְּנַחַס בֶּן יָאִיר
 לְמַפְקֵד לְאֲתִירָה, וְאַשְׁבָּח אַלְיִן צְדִיקִיָּא מְחַדְתָּיִן מְלִין
 דְּאָוְרִיתָא, וְאֲתַחְדֵשׁ בְּמַלְקָדְמִין, הַהוּא מֶלֶה דָרְבִּי פְּנַחַס
 בֶּן יָאִיר קְמִיהּ.

אָמֵר רַבִּי אָבָא, יְאוֹת מֶלֶה דָרְבִּי פְּנַחַס בֶּן יָאִיר, דָהָא
 לֹא כְּתִיב לְכָן הַגְּנִי נוֹתֵן, אֶלָּא לְכָן אָמָר הַגְּנִי
 נוֹתֵן לוֹ. וּכְיַי מֶלֶה דָא הַהָּוה גַּנְיִזָּא מִתְחִסְדָּא דָא תָּחוֹת יְדָה,
 וְלֹא הָיוֹת אָמֵר. זְפָאָה חַוְלָקָנָא, דְּזָכִינָא לְמַהְוִי בְּסִיעַתָּא
 דְּטוֹלָא קְדִישָׁא הַכָּא.

אוֹף הַוָּא פְּתָח וְאָמֵר, מִשְׁמִימָה דָרְבִּי פְּנַחַס (קהלת ט) כָּל
 אֲשֶׁר תִּמְצֵא יְדָךְ לְעֹשֹׂת בְּכָחָךְ עֲשָׂה וְגַוּ, פְּמָה
 יְאוֹת לֵיהּ לְבָרְנָשׁ בְּעוֹד דְּבוֹצִינָא דְּלִיק וְשְׁרִיאָא עַל
 רִישִׁיהָ, לְאַשְׁתַּדְלָא וְלִמְעַבֵּד רַעֲוַתָּא דְמָאִירָה. בְּגִין
 דְּהַהוּא נְהֹרָא דְּבוֹצִינָא, אֵיהִי כִּי כִּי דְּשְׁרִיאָא עַלְלָה. וּעַל
 דָא כְּתִיב, (במדבר יד) יָגַדְלָנָא כְּפָתָה יְיָ. כְּפָתָה יְיָ, דָא הוּא כְּפָתָה,
 דְּשְׁרִיאָא עַל רִישִׁיהָן דְּצִדְיקִיָּא, וְכָל אַיְנוֹן דְּמִשְׁתַּדְלִין

בריאות דמאריהון. ועל דא תנין, כל העונה אמן יהא
שמייה רבא מברך בכל فهو. (דא איהו מהו)
ודאי אצטראיך לאッטערא כל שייפוי בחילא תקיף בגין
דבאッטערותא תקיף דאתקה, אッטער ההוא כה
קדישא עלאה, ואסטלק גו קידשא ואטבר חילא
ותויקפא דסטרה אחרת. ועל דא (דף ר"ב ע"ב) בכח, אצטראיך
למעבד רועיטה דמארך.

כ' אין מעשה וחשבון וגוו, בגין דבhhוא כה אית
מעשה, אשטדלותא לאשטללא בהאי עלמא דאקרוי
מעשה, עלמא דעובדא, למשלם סופה דמחשבה.
וחשבון, דא הוא עלמא, דתלייא בדבורא, דהא חשבון
בדבורא תליה. ועל דא, כל גימטריות, ותקיפין,
ועבורין דעלמא, בסיתרא הו. ודע, דא איהו רזא
דshit סטרין, דתליין במחשבה, ואקרזון עלמא דבhhוא
מחשבה. וחכמה, דכלא תליה מגיה.

וכל אלין כלילן בהוא כה, מה דלאו הcy בסטרא
דשאול, דרגא דגיינעם. דהא כל בר נש דלא
אשטל בהאי כ"ה, בהאי עלמא, לאעלאה ביה,
במעשה וחשבון ודע וחכמה, סופיה לאעלאה בשאול,
דלית ביה מעשה וחשבון ודע וחכמה. דהא סטרה
אחרא, ארχ שאול איהי, דכתיב, (משל ז) דרכי שאול

בֵּיתָה. מֵאַן דָּאַתְּרֵפִי מֵהָאִי כִּיחַ קְדִישָׁא, אַתְּקַפְּ בֵּיתָה
סְטַרְאָ אַחֲרָא, דְּשָׂאָוָל בֵּיתָה.

אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָה, וּכְיֵכֶל בְּנֵי עַלְמָא אָזְלִי לְשָׂאָוָל.
אַיִן. אֲבָל סְלָקִין מִיד, דְּכַתִּיב, (שמואל א' ב') מָרוֹיד
שָׂאָוָל וַיַּעַל. בָּר אַיְנוֹן חַיְיבִין, דְּלָא הַרְהָרוּ תִּשְׁוֹבָה
לְעַלְמָיִן, דְּנַחֲתִין וְלֹא סְלָקִין. וְאַפִּילּוּ צָדִיקִים גִּמְורִים
בְּנַחֲתִין תִּמְןָן. אַמְּאי בְּנַחֲתִין. בְּגַיַּן דְּנַטְלִין בְּמַה חַיְיבִין
מִתְמַן, וְסְלָקִין לֹזַן לְעַיְלָא. (וּמְפַנֵּן עַבְדִין לֹזַן לְהַרְהָרָה בְּתִשְׁוֹבָה) וּמֵאַן
אַיְנוֹן. אַיְנוֹן דְּהַרְהָרוּ בְּתִשְׁוֹבָה בְּהָאִי עַלְמָא, וְלֹא יְכִילּוּ,
וְאַסְטְּלִקוּ מִן עַלְמָא. וְצָדִיקִיָּא בְּנַחֲתִין בְּגַיַּן הַוּן דְּחַיְיבִין
גַּו שָׂאָוָל, וְנַטְלִין לֹזַן, וְסְלָקִין לֹזַן מִן תִּמְןָן.

אמָר רַבִּי יוֹסֵי, כְּתִיב (קהלת ז') אַחַת לְאַחַת לִמְצָא חַשְׁבּוֹן.
חַשְׁבּוֹן דְּגִימְטְּרִיִּאות דְּקִיְּימָן בְּסִיחָרָא, בְּאַן דְּרָגָא
דִּילָה אַיְנוֹן. לֹא אַתְּבִי לִיה. אָמָר, שְׁמַעְנָא, וְלֹא אַדְכְּרָנָא
מַלְהָ. קָם הַהוּא טוֹלָא, וּבְטַשׁ בְּעִינָיו דָרְבִי אָבָא, נִפְלָעַל
אַגְפּוֹי מַגּוֹ דְּחִילָג. עַד דְּהָוָה נִפְלָעַל אַגְפּוֹי, נִפְלָקָרָא
בְּפֻומִּיה, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ז') עִינִיכְךָ בְּרִכּוֹת בְּחַשְׁבּוֹן עַל
שַׁעַר בַּת רַבִּים. וְאַלְיִין עִיבִּין דִּילָה, פְּרִפְרָאֹות לְגַו חַכְמָה
עַלְאָה, דָאַתְמַשְׁכָא מַלְעִילָא, וְמַגּוֹ חַשְׁבּוֹן וְתִקְוּפִין
וְעַבְוּרִין אַתְמַלְיִין, וְאַתְעַבְּידָוּ בְּרִיכּוֹת, דְּגַפְקָו מִימִין,
לְכָל סְטַרְיִין, (נ"א אַיְנוֹן עִינִינִין) עַד דָאַתְפְּקָדוּ לְכָל חַיְשָׁבָן

ועבורין דסירה בלבך (ס"א דלבר), וככביין ומזרלי לمعد
חשבון, ודא איהו על שער בת רבים, דא איהי סירה
دلבר.

אמר רבי אבא לרבי יוסי, ההוא מרגלא קדישא הוה
תחות ידה, מגו סיעתא דחסידא קדישא דאייה
גבן, כמה שפיר איהו, ואהדרנא ביה. דהא ודי לא
אצטיך לאפקא אתה, למשרי באתר אחרא, עד
דבעלה יפקד לה ויהיב לה רשו למחך. ואודען לבעלה
בקדמיתא, ומפיסין לייה, דהוא יפקד לה, ויהיב לה רשו
למיהך לההוא אתר. כה קידשא בריך הוא פיס למשה,
ועד דיהיב לייה רשו, ואמר לייה אימא אנת, הנני נתן
לו את בריתך שלום, למשרי בגויה, ועד דיהיב לה רשו
למחך תפן, לא אולת.

מבין. מצדקתו של עולם, דיהיב לה רשו, למשרי גו
צדיקי בהאי עלמא. ויתבא עמהון, בכלה גו
קשותהא. וצדיקא דעלמא חמיה, ותדי בהאי. אבל בין
דורועי דבעלה שכיבת, ואתחדרת למתוי בהריהו, ותבת
לבעלה. כמה דאת אמר, (אסתר ב) בערב היא בא ובבקר
היא שבת. בערב היא בא, לגבי בעלה. ובבקר היא
שבת, לגבי הצדיקיא דעלמא. וככלא ברשותא דבעלה.

(הרא הוא דכתיב, תהילים לו) וצדיק חונן ונומן.

וְמֵשֶׁה כֹּה אָמַר, הַנְּגִי בָּוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי, כַּמָּה דְּצִדְיקָה
הַלְּעִילָּא בָּוֹתֵן, אֲוֹפָה אֲגָא הַנְּגִי בָּוֹתֵן, מִתְבָּנָה
לִמְהֻדר מִתְבָּנָה אַיִּהִי. וּבְגִין בְּרִית דָּא, רְרוֹוח כְּהוֹנָה עַלְּאָה.
וְאֵי לֹא תְהָא בְּהִדְרִיה, לֹא אַתְקְשָׁר פְּנוּחָס בְּדֶרֶגָא דְּכַהוֹנָה
עַלְּאָה, דָּהָא בְּרִית דְּבָקָא אַיִּהִי תְּדִיר בִּימִינָא עַלְּאָה.
וּמִינָא עַלְּאָה דָּא, זָמִין לְמַבְנֵי בַּי מִקְדָּשָׁא, דָּא יְהוָה בְּרִית.
אָמַר רַבִּי אָבָא, אַדְפְּרָגָא מִלְּה חֲדָא, דְּשָׁמְעָנָא מְבוֹצִינָא
קְדִישָׁא, דְּשָׁמָע מִשְׁמִימָה דָּרְבִּי אַלְיעָזָר. יוֹמָא חד,
אַתָּא לְקָמִיה חד חֲפִים גּוֹי, אָמַר לֵיה סָבָא סָבָא, תְּלַת
בְּעִין (ד"ג רכ"א ט"א) בְּעִינָא לְמַתְבָּעָ מְנֻךָ. חד, דָא תְוִין אָמְרִין
דִּתְבָּנִי לְכוּ בַי מִקְדָּשָׁא אַחֲרָא, וְהָא לֹא הוּא לְמַבְנֵי אַלְאָ
תְּרִי זָמְנִין, בֵּית רָאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי, בֵּית שְׁלִישִׁי (בֵּית רְבִיעִי)
לֹא תְשִׁפָּח בְּאוֹרִיְתָא, וְהָא מָה דְּהֹוָה לֵיה לְמַבְנֵי, כִּבר
אַתְבָּנוּן, וְלֹעֲזָם לִית בֵּית יְתִיר, דָהָא תְּרִי בְּתִי יִשְׂרָאֵל
קָרָא לוֹן קָרָא. וּכְתִיב, (חגִי ב) גָדוֹל יְהִי כָּבֹוד הַבַּיִת הַזֶּה
הַאַחֲרָוֹן מִן הַרְאָשׁוֹן.

וְתוֹ, דָא תְוִין אָמְרִין, דָא תְוִין קָרְבִּין לְמַלְפָא עַלְּאָה, יִתְיַיר
מִכֶּל שָׁאָר עַמִּין, מְאָן דְמִתְקָרִיב לְמַלְפָא, אַיִּהִי חֲדִי
(יתִיר) תְּדִיר, בֶּלֶא צְעָרָא, בֶּלֶא דְחִילָוּ, וּבֶלֶא דְחִיקָוּ. וְהָא
אַתָּוּן בְּצְעָרָא וּבְדַחְקָא וּבְיִגּוֹנָא תְּדִיר, יִתְיַיר מִכֶּל בְּנִי
עַלְמָא. וְאֵן לֹא אַתְקָרִיב לֹן צְעָרָא וּדַחְקָא וּיִגּוֹנָא כָּלָל.

אנן קָרִיבֵין לְמַלְכָא עַלְהָה, וְאַתּוֹן רְחִיקֵין מִבְּיה, וְעַל דָא
אִית לְכוֹ צָעֵרָא וְדַחֲקָא אֶבְלָא וְיִגְוָנָא, מַה דָלָא אִית לָן.
וְתוֹ, דָאַתּוֹן לֹא אֶכְלֵי גִבְלָה וְטִרְפָה, בְגִין דְתַהֲוֹן
בְּרִיאָין, וְגַוְפָא דְלַכּוֹן לְהָוִי בְּבִרְיאָוֹתָא. אַנְנָן
אֶכְלֵיָנָן כָל מַה דְבָעִינָן, וְאַנְנָן תְקִיפֵין בְּחִילָא בְּבִרְיאָוֹתָא,
וְכָל שִׁיְיפָן דִילָן בְּקִיּוּמִיהוּ. וְאַתּוֹן דָלָא אֶכְלֵיָן, חַלְשֵׁין
כְלָכוֹ בְמַרְעֵין בִּישֵין, וּבְתַבְירָוּ יִתְיר מְכֻל שָׁאָר עַמְמִין.
עַמְא דְסָנִי לְכֹן אֶלְהָכֹן בְכָלָא. סְבָא סְבָא, לֹא תִימָא לֵי
מַדי, דָלָא אַשְׁמָעֵנָה, וְלֹא אַקְבָּל מְנָה. זְקִיף עַיְנוֹי רַבִּי
אֱלִיעָזֶר, וְאַשְׁגָח בֵיה, וְאַתְעַבֵיד תְלָא דְגַרְמִי.

כִיוֹן דְנָחָ רְנוּגְזִיה, אַהֲדָר רִישִׁיה וּבְכָה, וְאָמָר, (תְּהִלִים ח) יי':
אֲדוֹגְבָנוּ מַה אֲדִיר שְׁמֵך בְּכָל הָאָרֶץ. כִמָה תְקִיפָ
חִילָא דְשָׁמָא קְדִישָא, תְקִיפָא בְכָל אָרְעָא, וּכְמָה חַבְיבִין
מְלִי דְאָוְרִיִתָא, דְלִית לְזָה מְלָה זְעִירָא דָלָא תְשִׁבָח לָה
בְאָוְרִיִתָא, וְלִית מְלָה זְעִירָא דָאַתִיא בְאָוְרִיִתָא, דָלָא
נְפַקֵת מְפֻומִיה דְקוֹדֵשָא בְרִיךְ הוּא. מְלִין אַלְיָן דְשָׁאל
הַהְוָא רְשָׁע, אַנְנָא שָׁאַלְנָא יוֹמָא חַד לְאַלְיָהוּ, וְאָמָר דָהָא
בְמַתִּיבָתָא דְרָקִיעָא, אַתְסְדָרוּ קְמִיה דְקוֹדֵשָא בְרִיךְ הוּא,
וְהָכִי הוּא.

דָכְדָ נְפַקֵוי יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, בְּעָא קוֹדֵשָא בְרִיךְ הוּא
לְמַעַבֵד לֹן בָּאָרָעָא, בְמַלְאָכִין קְדִישֵין לְעַילָא,

וּבְעֵא לְמַבְנֵי לֹן בֵּיתָא קָדִישָׁא, וְלַנְחַתָּא לֵיהֶ מָגָן שְׁמֵי רְקִיעֵין, וְלַבְטַעָא לֹן לִישְׂרָאֵל, נְצִיבָא קָדִישָׁא, כְּגֻווֹנָא דְּדִיקְנָא דְּלָעֵילָא. הֲדָא הוּא דְכִתְיבָ, (שמות טו) תְּבִיאָמו וְתַטְעָמו בְּהָר נְחַלְתָה. בָּאוּ אַתָּר בְּמַכוֹן לְשִׁבְתָה פְּעַלְתָה יְיָ. בְּהַהְוָא דְּפְעַלְתָה אַנְתָה יְיָ, וְלֹא אַחֲרָא. מַכוֹן לְשִׁבְתָה פְּעַלְתָה יְיָ, דָא בֵּית רָאשׁוֹן. מְקַדֵּשׁ יְיָ כּוֹנְנוּ יְדִיקָה, דָא בֵּית שְׁנִי.

וְתַרוּיְהוּ, אָוְמָנוֹתָא דְקֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא אַיְבּוֹן. וּמְדָאָרְגִּיזָו קְמִיה בְּמַדְבָּרָא, מִתְהָי, וְאַכְנָס לֹן קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבָנֵיְיוּ בָּאָרָעָא. (אָוְלִיפּוּ עַזְבִּידְיוֹן)

וּבֵיתָא אַתְבָנֵי עַל יְדָא דְבָר נְשָׁה, וּבְגִינּוּ כֵךְ לֹא אַתְקִים. וְשַׁלְמָה הַוָּה יְדָע, דְבָגִינּוּ דְהָאֵי עַזְבָּדָא דְבָר נְשָׁה לֹא יַתְקִים, וְעַל דָא אָמָר, (תְּהִלִּים קְבּוֹ) אָם יְיָ לֹא יִבְנֶה בֵּית שְׁזָוָא עַמְלוֹ בָּנוֹיו בּוֹ, דְהָא לִית לֵיהֶ בֵּית קְיוּמָא. בַּיּוּמוֹ דְעֹזָרָא, גַּרְמָ חַטָּאה, וְאַצְטְּרָכּוּן אַיְבּוֹן לְמַבְנֵי, וְלֹא הַוָּה בֵּית קְיוּמָא. וְעַד כְּעַז, בָּנֵיְנָא קְדָמָה דְקֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, לֹא הַוָּה בְּעַלְמָא, וְלֹזְמָנָא דְאָתִי פְּתִיבָ, (תְּהִלִּים קְמָזָו) בָּנוֹה יְרוּשָׁלָם יְיָ, אֵיהּוּ וְלֹא אַחֲרָא. וּבָנֵיְנָא דָא אַנְזָן מַחְפָּאָן, וְלֹא בָנֵיְנָא דְבָר נְשָׁה, דְלִית בֵּית קְיוּמָא בְּלָל. בֵּית רָאשׁוֹן, וּבֵית שְׁנִי, יִחְיַת לֹן קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא כְּחַדָּא מְלָעֵילָא. בֵּית רָאשׁוֹן בְּאַתְכְּסִיא, וּבֵית שְׁנִי בְּאַתְגָּלִיא. הַהְוָא בֵּית לְהָוִי בְּאַתְגָּלִיא, דְאַתְקָרִי בֵּית

שְׁנִי, דִּתְחֹזֵי לְכָל עַלְמָא אָוּמְנוֹתָא דְקֻדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא.
 חֲדוֹה שְׁלִים, וְרַעֲוַתָּא דְלַבָּא בְּכָל קַיְמָא.
 הַהוּא בֵּית רָאשָׁוֹן בְּאַתְפֵסִיא, אַסְתַּלְקָה לְעַילָּא, עַל גְּבוֹי
 הַהַהְוָא דְאַתְגָּלִיא. וְכָל עַלְמָא יְחֻמּוֹן, עַנְגָּנִי יְקָרָ
 דְסַתְּרָן עַל גְּבוֹי הַהַהְוָא דְאַתְגָּלִיא, וּבָגּוֹ דְאַיְבָּוֹן עַבְבָּגִין,
 הַוִּי בֵּית רָאשָׁוֹן, בְּעוֹבָדָא טְמִירָא, דְסָלִיק עד רֹום יְקָרָ
 שְׁמִינִיא, וּבְגִינִּיא דָא אָגָּנִן מְחַפְּאָן.

וְעַד כְּעַז, לֹא הַוָּה בְּעַלְמָא, דְאָפִילּוּ קְרַתָּא דִירוֹשָׁלָם לֹא
 לִיהְיוֹ אָוּמְנוֹתָא דְבָר נְשָׁ, דְהָא בְּתִיב, (זֶבְרִיה ב) וְאַנְיִ
 אֲהִיה לְהָ נָאָם יְיָ חֹמָת אִישׁ סְבִיב וְגֹו. אֵי לְקְרַתָּא בְּתִיב
 הַכִּי, כָּל שְׁכַנְתָּא בִּתְאָ, דְאַיְהוּ דִיּוֹרָא דִילִיה. וּעוֹבָדָא דָא,
 הַוִּי אַתְחֹזֵי לְמַהְוִי בְּרִישָׁא, כַּד נְפָקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים,
 וְאַסְתַּלְקָה עד לְסֹוף יוֹמִין, בְּפִירְקָנָא (ד"ג רכ"א נ"ב) בְּתִרְאָה.

שְׁאַלְתָּא אַחֲרָא, דְוּדָאי אָגָּנִן קְרַבְיָן לְמַלְכָא עַלְהָה, יְתִיר
 מְכָל שָׁאר עַמִּין. וְדָאי הַכִּי הַוָּא, דִיּוֹרָא לְעַבְדָּ
 לוֹן קֻדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא לְבָא דְכָל עַלְמָא. וְהַכִּי אַיְבָּוֹן
 יִשְׂרָאֵל בֵּין שָׁאר עַמִּין, פְּלַבָּא בֵּין שִׁיעִיפִין, כַּמָּה דְשִׁיעִיפִין
 לֹא יְכַלֵּי לְמִיקָם בְּעַלְמָא אָפִילּוּ רְגֻעָה חֲדָא בְּלֹא לְבָא,
 הַכִּי עַמִּין בְּלָהָו, לֹא יְכַלֵּן לְמִיקָם בְּעַלְמָא, בְּלֹא יִשְׂרָאֵל.
 וְאַוְף הַכִּי יְרוֹשָׁלָם בָּגּוֹ שָׁאר אָרְעָאָן, פְּלַבָּא בָּגּוֹ שִׁיעִיפִין.
 וְעַל דָא אֵיהִי בְּאַמְצָעִיתָא דְכּוֹלִי עַלְמָא. כְּלַבָּא גּוֹ
 שִׁיעִיפִין.

וַיִּשְׂרָאֵל מִתְנַהֲגֵן גֹּו שֶׁאָר עַמִּין, כְּגֻונָּא דְּלַבָּא גֹּו
שִׁיִּפְּינָן. לְבָא אֵיהָ רַכִּיךְ וְחַלְשָׁ, וְאֵיהָ קִיּוֹמָא
דְּכָל שִׁיִּפְּינָן, לֹא יְדַע מַצְעָרָא וְעַקָּא וְיִגְוָנָא כָּל אַלָּא
לְבָא, דְּבִיה קִיּוֹמָא, דְּבִיה סּוּכְּלַתְנוֹ, שֶׁאָר שִׁיִּפְּינָן לֹא
אַתְקִרְיבָּ בְּהָו כָּל, דְּהָא לִית בְּהָו קִיּוֹמָא, וְלֹא יְדַעַּן
מַדִּי. כָּל שֶׁאָר שִׁיִּפְּינָן לֹא קָרִיבֵין לְמַלְכָא, דְּאֵיהָ חַכְמַתָּא
וּסּוּכְּלַתְנוֹ, דְּשָׂרִיא בְּמוֹחָא, אַלָּא לְבָא. וְשֶׁאָר שִׁיִּפְּינָן,
רְחִיקִין מְגִיה, וְלֹא יְדַעַּן מְגִיה כָּל. כֵּה יִשְׂרָאֵל, לְמַלְכָא
קָדִישָׁא קָרִיבֵין, וְשֶׁאָר עַמִּין רְחִיקִין מְגִיה.

שָׁאַלְתָּא אַחֲרָא, **דִּיְשָׂרָאֵל** לֹא אֲכַלִּי גְּבָלוֹת וְטְרָפוֹת,
וְטְנוֹפָא וְלְכָלוֹכָא דְּשָׁקָצִים וְרַמְשִׁים כְּשֶׁאָר
עַמִּין, הֲכִי הוּא, דְּהָא לְבָא דְּאֵיהָ רַכִּיךְ וְחַלְשָׁ, וּמַלְכָא
וּקִיּוֹמָא דְּכָל שֶׁאָר שִׁיִּפְּינָן, לֹא בְּטִיל לְמוֹזָגִיה, אַלָּא
בְּרִירָו וְצַחְוָתָא דְּכָל דְּמָא, וּמְזָגִיה נְקִי וּבְרִירָא, וְאֵיהָ
רַכִּיךְ וְחַלְשָׁ מְפָלָא, וְשֶׁאָר פְּסֹולָת אֲגָח לְכָל שִׁיִּפְּינָן, וְכָל
שֶׁאָר שִׁיִּפְּינָן לֹא מְשַׁגְּחֵין בְּהָאִ, אַלָּא כָּל פְּסֹולָת וּבִישָׁ
דְּכָלָא נְטִילָן, וְאַינְנוּ בַּתְקִיףָו כִּמָּה דְּאַתְּחֵזֵי לוֹן.

וְעַל דָּא בְּכָל שֶׁאָר שִׁיִּפְּינָן אֵית אַבְעָבוֹעָין, שָׁאת אוֹ
סְפַחַת, סְגִירָו דְּצַרְעָת. לְלַבָּא, לֹא מְפָלָה נְגִי כְּלּוּם,
אַלָּא אֵיהָ נְקִי בְּרִירָא מְפָלָא, לִית בֵּיה מְוֹמָא כָּל. כֵּה
קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל לִיה לִיְשָׂרָאֵל דְּאֵיהָ נְקִי וּבְרִירָו

דְּלִית בֵּיה מָוֵמָא עַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ד) כַּלְדָּא יִפְהָר רַעִיתִי וּמוֹמָא אֵין בָּה. אַתָּא רַבִּי יוֹסֵי, בְּשִׁיק יִדוֹי, אָמָר, אַילָּו לֹא אָתַּינָא לְעַלְמָא, אַלָּא לְמִשְׁמָעָ דָּא, דִּי.

(במדבר כ"ב) וּשְׁמָ אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּפְחָה וְגַוּ. אָמָר רַבִּי יִצְחָק, הָאִי קָרָא הַכִּי הָוֶה לֵיה לְמִכְתָּב, וּשְׁמָ אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הַפָּה פְּנֵחֶם, וְלֹא הַמִּפְחָה אֲשֶׁר הַפָּה, לֹא נָאֹמֵר אַלָּא בָּאֲרָח סְתִים.

אַלָּא הַכִּי אָמָר רַבִּי אַלְעָזָר (נ"א (רצ"ה ע"ב) רבי שמעון), כִּיּוֹן דְּסַלְקִיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפָנָחָם לְכָהָנָא רַבָּא, לֹא בְּעָא לְאַדְפָרָא לֵיה לְפָנָחָם בְּקַטְלָנוֹתָא דְּבָרָ נְשָׁ. דָּהָא לֹא אַתְּחֹזֵי לְכָהָנָא רַבָּא. עַד לֹא סַלְקִיה לְכָהָנָא רַבָּא, אַדְפָר לֵיה, וְאָמָר וַיַּרְא פָנָחָם וַיִּקְחֵחַ רַמָּח וְגַוּ, וַיַּדְקֹר אֶת שְׁנֵיָהֶם וְגַוּ. כִּיּוֹן דְּסַלְקִיה לְכָהָנָא רַבָּא לֹא אַדְפָר שְׁמִיה בְּקַטְלָנוֹתָא, דָּלָא אַתְּחֹזֵי לֵיה, וְחַס עַלְיהָ יִקְרָא דְּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָהָנָא רַבָּא לֹא אַתְּחֹזֵי לְאַדְפָרָא בְּקַטְלָנוֹתָא. וּשְׁמָ הָאָשָׁה הַמִּוּפָה, אוֹפָה הַכִּי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוֶה אֹזֵיל מַקְפּוֹטְקִיא לְלוֹד, וַרְבִּי יְהוּדָה אֹזֵיל עַמִּיה, עַד דָּהָוָ אֹזֵיל פָּגַע בָּהוּ רַבִּי פְּנֵחֶם בֶּן יָאִיר, וַתְּרִין גּוּבְרִין טֻועְבִּין אֶבְתְּרִיה. שְׁכִיךְ חַמְרִיה דְּרַבִּי פְּנֵחֶם. טַעַינוּ לֵיה, וְלֹא אֹזֵיל. אָמָר רַבִּי פְּנֵחֶם, שְׁבִיקָו לֵיה, דָּהָא רַיְחָא דְּאַנְפִּין חַדְתִּין קָא אַרְתָּה, אוֹ נְסָא

את עביד לוֹן השׁתָּא. עד דאיינון תִּמְןָן, נַפְקֵחַ רַבִּי שְׁמֻעוֹן מְבָתֶּר חד טְבָרָא. בְּטַל חֲמַרָּא וְאוֹזֵיל, אמר רַבִּי פְּגַחַס, ולא אמרית לְכֹפֶר, דְּהָא רַיְחָא דְּאַגְּפֵין חֲדַתֵּין קָא אַרְתָּה. בְּחַת וְגַפִּיף לֵיהּ רַבִּי פְּגַחַס, וּבְכָה, אמר לֵיהּ, חֲמִינָא בְּחַלְמִי, דְּאָתֵיא שְׁבִינְתָּא לְגַבִּי, וַיַּהֲבֵת לֵי נְבָזּוּן רְבָרְבוֹן, וְחַדִּינָא בָּה. הַשְׁתָּא כִּמְהָה דְּחַמִּינָא. אמר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, מְקַל פְּרִסִּי דְּחֲמַרָּה, יַדְעַנָּא דְּאַגְּתָה הוּא. הַשְׁתָּא חֲדוּה שְׁלִים. אמר רַבִּי פְּגַחַס, גַּתְיָב בְּדוּךְ חַד, דְּמַלִּי דְּאוֹרִיָּתָא אַצְּטְרִיךְ צְחוֹתָא. אַשְׁבָּחוּ עַיְנָא דְּמַיִּיאָ, וְאַילְנָא, יַתְבּוּ.

אמר רַבִּי פְּגַחַס, מְסַתְּבֵל הוַיְנָא דְּהָא לְתִיחִית הַמִּתִּים, בְּאַרְחָא אַחֲרָא יַעֲבִיד לוֹן קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַמָּה דְּהָוָה הַשְׁתָּא קְדָמָה, לִיהְיוּ כְּדִין בְּתִרְאָה. מְגַלֵּן. מְאיַנּוּן עצומות, הַגְּהָנוּ גְּרָמִין דְּאַחֲרִיא לוֹן קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא על יְדֵי יְחִזְקָאֵל, דְּכַתְּיָב, (יְחִזְקָאֵל לוֹן) וַתִּקְרְבוּ עצומות עצם אל עצמו בְּקָדְמִיתָא, וְלַבְּתָר פְּתִיב (דף רכ"ב ע"א) וְרָאִיתִי וְהַפְּהָה עַלְיָהָם גִּידִים וּבָשָׂר עַלְהָה וְגוֹן. וַיִּקְרְם עַלְיָהָם עֹור מלְמַעַלָּה וּרוֹחָה אֵין בָּהָם. דְּהָא מָה דְּאָפְשִׁיט בְּקָדְמִיתָא, לִיהְיוּ בְּתִרְאָה. בְּקָדְמִיתָא (אָפְשִׁיט מְרוֹחָה, וְלַבְּתָר) עֹור, וְלַבְּתָר בָּשָׂר, בְּקָדְמִיתָא אָפְשִׁיט מְרוֹחָה, וְלַבְּתָר עֹור, וְלַבְּתָר בָּשָׂר, וְלַבְּתָר עצומות.

אמר רבי שמעון, בְּדֹא אֲקִשֵּׁן קָדְמָאִי, אֲבָל גְּרָמִין אַלְיִן דָּאַחִיא קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הָוּא, נְסִין וְאַתִּין מְשֻׁבְּגִין, עַבְדָּב בְּהוּ קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הָוּא. תֵּא חִזֵּי מָה פָּתִיב, (איוב י) זָכֶר נָא כִּי כְּחֹמָר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל עַפְרָה תְּשִׁיבָנִי. מָה פָּתִיב בְּתִירִיה, הָלָא כְּחַלֵּב תְּתִיכְנִי וּכְגַבְינָה תְּקִפְיָאַנִי, עַוְר וּבְשָׁר תְּלֵבִישָׁנִי וּבְעָצָמוֹת וּגְיִידִים תְּסֻכְּכָנִי. זָמַנִּין קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הָוּא, לְבָתֵּר דִּיטְבָּלִי בָּר נְשָׁה בְּעַפְרָא, וּמְטִי זָמַנָּא דְתִיחִית הַמְתִים, דְהָהוּא גְּרָמָא דִּישָׁתָּאָר. לְמַעַבְדָּלְיָה בְּעָסָה דָּא, וּכְגַבְינָה דְּחַלֵּב, וּנְבִיעַ כְּחַלֵּב, דְהָהוּא נְבִיעַו נְקִי מְצֻוְחָה בְּצָחוֹתָא הָהָוָא גְּרָמָא. פְּד יְתֻעָרְבָּה הָהָוָא גְּרָמָא וִיתְמַחֵי כְּחַלְבָּא, וְלְבָתֵּר יְקִפְיָא לִיה, וִיתְצִיר בְּצִיּוֹרָא כְּגַבְינָה בְּקִפְיָאָתָא, וְלְבָתֵּר יְתַמְשֵׁה עַלְיָה עַוְר וּבְשָׁר וּעָצָמוֹת וּגְיִידִים.

הָדָא הָוָא דְכִתִּיב הָלָא כְּחַלֵּב תְּתִיכְנִי וּכְגַבְינָה תְּקִפְיָאַנִי. הַתְּכִתָּנוּ לֹא בְּתִיב, אֶלָּא תְּתִיכְנִי. הַקִּפְיִתָּנוּ לֹא בְּתִיב, אֶלָּא תְּקִפְיָאַנִי. הַלְּבָשָׁתָנוּ לֹא בְּתִיב, אֶלָּא תְּסֻכְּכָנִי. בְּלָהוּ לְבָתֵּר זָמַנָּא מְשֻׁמָּעָ.

וְלְבָתֵּר מָה בְּתִיב, חַיִם וְחַסְד עֲשִׂית עַמְדִי, דָא רַוְחָא דְתִיחִי. (ס"א וא"פ"מ) עֲשִׂית עַמְדִי בְּתִיב, וְלֹא בְּתִיב תַּעֲשָׂה. אֶלָּא הַכִּי אָמַר, חַיִם וְחַסְד עֲשִׂית עַמְדִי. בְּהָהוּא

עלמא שדיות בי רוחא דח'ים, אבל ופקודתך,
דמטרוגניתא דמלפֿא, שמרה רוחה, איה בטרת לרוחה,
בזהו עלמא. Mai ופקודתך, דאת זמין לפקדא לה
בקידמיה.

(שמרה רוחה) ורוא דמלה דא, כל נפשין דצדיקיא, גניזין
וטעירין תחות ברסיא דמלפֿא, ואיה בטרא לוֹן,
לאתבא לוֹן לדוכתייהו, הדא הוֹא דכתיב ופקודתך
שמרה רוחה. Mai ופקודתך. במא דאת אמר, (תהלים קט)
פקודתו יקח אחר. פקודתך, דא מטרוגניתא דמלפֿא,
דכל רוחין אינון פקדוגין בידהא, הדא הוֹא דכתיב,
(תהלים לא) בידך אפקיד רוחה וגוי, ואיה בטרא לוֹן, בגין
דא שמרה רוחה, ואיה בטרת לה.

כגונבא דא אמר דוד, (תהלים פט) שמרה נפשי כי חסיד
אני. שמרה: דא מטרוגניתא דמלפֿא. דאייה
בטרא נפשי, בגין כי חסיד אני. ובכל אחר דכתיב סתום,
דא מטרוגניתא. במא דאת אמר, (שמות כד) ויקרא אל משה.
(שמות טו) ויאמר אם שמע תשמע בקול יי אללהיך.

בכה רבינו פנחים, ואמר, ולאו אמרית לך דשביגנטא יהבת
לי נזובון ומתרון, זפאה חולקי הוציאנו למחמי לך,
ושמענא דא. אמר לייה, בההוא זמנה, תינה ההוא
גרמא, שאר גרמאן דישתחוו מה יתעביד מגהון. אמר

לֵיה, בְּלֹהו יִתְכְּלִילוּ בְּהַהוּא נְבִיעָו דְּהָאִי גְּרָמָא, וַיִּתְכְּלִילוּ
בְּהַדִּיה, וַיִּתְעַבֵּיד כֹּלֶא עַסֶּה חֲדָא, וַתִּמְןּוּ יִתְצִיר צִוְּרָא,
כִּמְהָ דָאַטְמָר. הֲדָא הוּא דְכִתְבָּה, (ישעה נח) וְעַצְמוֹתִיךְ
יְחַלְּיוֹן. מַאי יְחַלְּיוֹן. כִּמְהָ דָאַת אָמֵר (הושע ה) חַלְזָן מֵהֶם.
בְּלֹהו יִתְעַבְּרוּן מַקְיּוֹמֵיהֶם, וַיִּתְכְּלִילוּ בְּהָאִי גְּרָמָא, לְמַהְוִי
עַסֶּה חֲדָא. וּכְדִין (ישעה נח) וְהִיאַת בְּגַן רֹוח וּכְמוֹצָא מִים
וְגוֹ. (אמיר רעיא מהימנא)

רעיא מהימנא

אמיר רעיא מהימנא, ווי לוֹן לְבִנֵּי נְשָׂא, דָאַינְנוּ אַטִּימָנִין
לְבָא, סְתִּימָנִין עַיִּגְנִין, דְלֹא יַדְעֵין דְכָד אַתִּי לִילְיָא,
תַּרְעֵין דְגִיחָנָם אַתְּפַתְּחָה, דָאַיהֲי מְזָה. וַעֲשֵׂנִין דִילָה
דְמַתְּפַשְׁטִין, סְלַקְיִין עַד מְזָה. וּכִמְהָ חַיְילִין דִיאַצְרָהָרָע,
מַתְּפַשְׁטִין בְּכָל אַבְרִין דְגַופָּא. וַתַּרְעֵין דְגַן עַדְן, דָאַיהֲי
עַיִּגְנִין דְלָבָא, מַסְתַּתְמִין וְלֹא מַתְּפַתְּחִין. דְכָל בְּהָרִין
דְעַיִּגְנִין, מַלְבָּא נְפָקִין.

וַתַּרְעֵין דְלָבָא, אַיְבָּוּן עַיִּגְנִין מַסְתַּתְמִין, בְּגַין דְלֹא
מַסְתַּכְלִין בְּאַלְיִין מַזְיקִין, דָאַיְבָּוּן לִילִית. וְלֹא
שְׁלַטְיִין בְּנָהָרִין דְלָבָא, דָאַיְבָּוּן מְלָאכִים דְמַתְּפַשְׁטִין בְּכָל
אַבְרִים, כְּעַגְפִּין דָאַילְגָּא לְכָל סְטָרָא. בְּהַהוּא זְמָנָא אַיְבָּוּן
בְּלֹהו נָהָרִין סְתִּימָנִין בְּלָבָא, וַמַּתְּכַבְּשִׁין לְגַבְּיהָ, (ישעה סא)

כִּיּוֹנִים אֶל אֲרֻבּוֹתֵיהֶם. בְּנָה וְאַתְּתֵּיהֶ, וְכָל מִין וּמִין,
דַּעֲלוּ עַמִּיהֶ בְּתִיבָּה.

וּמַזִּיקִין דְּמַתְגִּבְרִין עַל כָּל אֲבָרִים דְּגֻפָּא, כַּמִּי טַפְּנָא
הַגְּבָרוֹ עַלְיָה טַ"ו אַמָּה, בְּגִינַּן דְּחָב בִּיְ"הֶ,
וְאַסְתָּלָק יְ"ה מִן גֻּפָּא, וְאַשְׁתָּאָר אַלְמָ, בְּלָא רָאִיה
וְשְׁמִיעָה וּרִיחָא וְדָבָר. וּרְזָא דְמַלָּה, (תהלים לט) נָאַלְמָתִ
דוֹמִיָּה (החוּשת מטוֹב וכאבי נעָבָר), דְוִמִּיָּה: דּוֹמָם יְ"ה. בְּהָיוֹא
זָמָנָא, חִמְשׁ עָשָׂרָה אַמָּה, גַּבָּרוֹ מַזִּיקִין עַל גֻּפָּא. וְאַינְנוּ
כְּכָסֶלֶא לְעוֹגִיא. (דף רכ"ב ע"ב).

וְכִגְוֹנָא דָנָח, שָׁלַח אֶת הַיּוֹנָה בְּשַׁלִיחוֹתֵיהֶ. אָוֹף הַכִּי
שָׁלַח נְשָׁמָתָא בְּאָדָם. רֹוחֵיה בְּשַׁלִיחוֹתֵיהֶ. וּבְגִינַּן
דָא צְרִיךְ בָּר נְשׁ לְפָקַדָא לָה בְּמַטְרוֹנִיתָא. הַדָּא הוּא
דְכַתִּיב (תהלים לא) בִּידְךָ אַפְקִיד רֹוחֵי. וְאֵם הִיא אַסְיָרָא
בְּחֻזּוֹי דְגֻפָּא, בִּידְךָ דְחִילְיָן דִיְצָר הַרְעָ, מָה כְתִיב,
בִּידְךָ אַפְקִיד רֹוחֵי פְּדִית אָוֹתֵי יְיָ אֶל אַמְתָה.

וְעַוד בְּזָמָנָא דָאִיהֵי חִיּוֹת, מָה פָתִיב בְּרוֹחֵיהֶ, (משל יא) יָד
לְיָד לֹא יַנְקַה רַע. הָאוֹיֵל מִיד לְיָד, בְּמַשְׁרִיָּן דִיְצָר
הַרְעָ, דְשִׁרְיָן עַלְיָה בְּחֻזּוֹן דִילִיהֶ, וּזְרָקִין לִיה מָאָתָר
לְאָתָר. וְהָאֵי אִיהֵי דָאָזְזִי גַּרְמִיה בְּמִדִּינָה אַחֲרָת, או
בְּמַלְכוֹ אַחֲרָא, וְלֹזְמַגִּין בְּאַשְׁפָה, כְפָום חֻבוֹו. וְאֵי אִיהֵי
זָכָה, כָּל מַשְׁרִיָּן דִיְצָר טֻוב בְּלָהָו, (יחזקאל א) וּפְגִינֵּיהֶם

וכנפיהם פרודות, לקבלה רוחיה, וסלקין ליה לעילא,
לאתר דחיוו דקריםיא, ותמן חזי, כמה חזיות,
דמיונות, ומראות דגבואה. ובגין דא אוקמוה רבנן,
החלום אחד מששים בגבואה.

יעוד (תהלים פו) שמרה נפשי כי חסיד אני, אף על גב
דאוקמוה בגمرا ולא חסיד אני של מלכי מזורה
ומערב ישנים עד ד' שעות ואני (תהלים קי"ט) חמות לילה
אקים להודות לך. ולא עוד אלא של מלכי מזורה
ומערב וכו' ואני ידי מלוכלכות בדם שפיר ושליא כדי
לטהר אשה לבעה. מיד אוזמן ליה צפרדע ואמר ליה
למה את משבחת גרמך למייר חמות לילה אקים
להודות לך ואני כל ליליא לא שכיבנה לשבחה ליה
ולגננא קמיה. אמר דוד ווי למנה דההוא צפרדע שלא
ידע מאן אמא לא אמינה שלא אמין כי חסיד אני.

אלא בגין דאוקמוה רבנן. ולא עם הארץ חסיד.
דאורייתא אתיabit מימינה לקודשא בריך הוא,
אתקרי חסיד. בגין דא, אמינה לקודשא בריך הוא,
שומר נפשי, ולא תדונ לה בעובדי אלין עמי הארץ,
דאטרם בהו ולא עם הארץ חסיד. ואיתימה, כמה עמי הארץ
הארצות אינון דעבדו חסיד. אלא הבי אוקמוה, אי זהו

חסיד, זה המתחסיד עם קונו. כגון דוד דהוה ממחבר. ומאי הוה ממחבר, אוריתא דלעילא הוה ממחבר עם קודשא בריך הוא. ובגין דא, שمراה נפשי כי חסיד אני.

וכד בר נש מיתה, מה כתיב בה בהאי גפס (משל ו) בחתולך תנחה אוטך בשכוך תשמור עלייך, והקיזות לתחיית המתים, היא תשיחך. דא לתחיית המתים שפיר, דיווקים לייה לבר נש, אבל לאgra לנטמא בעלה מא דאתה, מי הו.

אלא קודשא בריך הוא מלבייש לה קודם מיתה בענני כבוד. קודם מיתה תיעול במראה, דאייהו כגונא בגופא, פليل ברמ"ח איברים. אוף הבי תיעול במראה, פليل במתאים וארכעים ישמנה פיקודין וברמ"ת. בהירין דמתפרשן מההוא מראה. דאתמר ביה, (במדבר יב) ויאמר אם יהיה נביכם יי' במראה אליו אתודע. ובלבושים דענני כבוד (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם, דא אספקלרייה המאירה. (במדבר יב) בחלום אמר בו, דא אספקלרייה דלא נהרא. פليل משס"ה בהירין, בחשבן ישנה. ותניינו (שיר השירים ח) אני ישנה. חד בעלה מא דין. וחד בעלה מא דאתה. ואיפון בעובדי יdoi לקודשא בריך הוא. ורוא דלהון, (שםוחה ג) זה שמי לעולם. יה עם שמי, שלש מאות וחמשה ושים. יה עם זكري, מעתים

וְשֶׁמֶגֶה וְאֶרְבָּעִים. וּכְרוֹזִין בְּחַתִּין וּסְלָקִין קְמִיה, הֲבוֹ יִקְרָא.
(ס"א לדיווקנו) **ליְקָרָא דְמַלְכָא.**

וְהִיִּנוּ (בראשית א) **וַיַּבְרֵא אֱלֹהִים** אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלָּם
אֱלֹהִים בְּרָא אֹתוֹ. וְהַנָּא דְעַבְדָּל לֵיה בְּתַרְיִן
דִּיוֹקְגִּין, בְּתַרְיִן גְּבִים (נ"א פָנִים) דָאַתְמָר עַלְיִיהו (שיר השירים ה)
הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים אֵיתָו עִילָת עַל כָּלָא דָאַתְמָר עַלְה (דברים
ד) כִּי לֹא רָאִיתֶם כָּל תְּמוֹנָה. וְעַל שְׁאָר דִּיוֹקְגִּין כְּתִיב,
תְּמוֹנָת כָּל וְגו'. (במדבר יב) וְתְמוֹנָת יְיִינְכֶת. וְתְרִי"ג מְלָאכִין
סְלָקִין לְה לְגַשְׁמַתָא. בְּאַלְיִן דִּיוֹקְגִּין, כָּלָהו וּפְנִיהם
וּכְנַפְיִים פְּרוּדוֹת, לְקָיִים קָרָא דְכַתִּיב בְּהַזּוֹן (שמות יט) וְאַשְׁא
אַתֶּם עַל כְּנַפְיִים נְשָׁרִים וְאַבְיאָא אַתֶּם אַלְיִין.

כְּגַוּבָא דְנַפְקוּ מִמְּצֻרִים, וְאוֹלוֹ בְּעַנְגִי כְּבָוד, וּבְכָל
הַהְוָא יִקְרָא, בְּהַהְוָא גְּוֹנוֹנָא תְּהָא מִפְּקָנוֹתָא
דְגַשְׁמַתָא, מְגֻפָא דְטִפָה סְרוֹחָה, לְמִינְלָל לְתַרְיִן גְּבִים,
דָאַתְבָּרִי שְׁמִיא וְאַרְעָא דְלַהּוֹן בְּשֵׁם יְיִ. וּבְגִינִיה אַתְמָר,
(תהלים צו) יִשְׁמַחוּ הַשְׁמִים וְתָגֵל הָאָרֶץ. בְּהַהְוָא זְמָנָא
יִתְקַיִים בְּבָרְגָש (ישעה ל) וְלֹא יִכְנַף עוֹד מַזְרִיך לְגַבְיךָ,
(ישעה ו) בְּשַׁתִּים יִכְפֵה פָנָיו, אַלְא וְהִי עִינְגִיךָ רַבִּינוּ עַלְיוֹ
מַזְרִיךָ. וּמְסֻטָּרָא דְאַלְיִן מְרָאוֹת, זָכָה מְשָׁה רַבִּינוּ עַלְיוֹ
הַשְׁלָוָם, רַבְן שֶׁל נְבִיאִים וּחֲכָמִים. אָמָר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
אֲנָתָ הוּא דְזֹכִית בְּחִיָּה, לִמְה דִזְפָוּן צְדִיקָא בְּתַר
חַיְיָהוֹן, זְפָא חַוְלָקָה.

דבר אחר שمرة נפשי כי חסיד אני, אמי. כדי שאתה חasad עם אני". דאתמר ביה אני זה ג'. ווי ליה למאן דאפריש (דף רכ"ג ע"א) אני מן הוा. דאתמר (תהלים ק) הוा עשנו ולא אנחנו. הכלא חד بلا פרודא. הדא היא דכתיב, (דברים לב) ראו עתה כי אני אני הוא אני אמיות ואחיה מחותמי ואני ארפא ואין מידי מציל. אני ידו"ד, אני הוא ולא אחר. ודא אני מן אדע". ידו"ד עמודא אמר מציאות.

ובגין יידו"ד איהו לימי נא דאייה חסד, אמר, שمرة נפשי דאתחסד לך עם אני, ואיהו אדע"י לגבורה. ובתפארת, אתחברן תריין שמהן יאהדונה". ורוזא דמלחה בחסד וגבורה, (יחזקאל א) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה ובתפארת, דאתקורי (שמות טו) ידו"ד איש מלחה, מה כתיב (יחזקאל א) שתיים חבורות איש, תרתיין שמהן מתחברן ביה כחדא. ושתיים מכוסות את גויותהנה. תפארת אתקורי גופ, (דניאל ז) וגויתו כתריש יש יאהויה". (תהלים פט) הושע עבדך אתה אלהי שמח נפש עבדך תנאה עזך לעבדך. תלת זמנים אתעבד דוד עבד בתהלה דא, לקלל ג' זמנים, דאוקמיה מאר מתניתין, דבעי בר בש לממי עבדך בצלותא. בברcano קדמאיין, בעבד דמסדר שבחי קמי רביה. באמציאות, בעבדך דבעי

פָּרֶס מְרַבֵּיה. בְּאַחֲרוֹנּוֹת, כִּעֲבֹד דָמֹדָה קָדָם רַבִּיה, בְּפִרְסָה
דָקְבִּיל מִגִּיה, וְאוֹזֵל לִיה.

וְתִלְתָּה זָמְגִין דָבָעִי לְמַעֲבֹד עַבְדָה, מִסְטְּרָא דְעַבּוֹדָה.
דָאָקוּמָנוּתָה מַארִי מַתְגִּיתִין, דָלִית עַבּוֹדָה אֶלְאָ
תִּפְלָה. וְתִלְתָּה אָבָהָן, אַתְקָרִיאוּ עַבְדִים מִסְטְּרָהָא, עַל שֵׁם
שְׁכִינָתָא, דָאִיהִי עַבּוֹדָת יְיָ. וְאַוְף הַכִּי מְשָׁה עַפְּדָה יְיָ. וּבְגִין
דָא, (וַיָּקֹרְאָ בָהּ) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִים. אָבָל לְגַבְּיִ
אַחֲרַנִין, כָּל יִשְׂרָאֵל בְנֵי מֶלֶכִים הֵם, מִסְטְּרָא דְמִלְכּוֹת.
וְאִיהִי אֶמְאֵי אַתְקָרִיאָת עַבּוֹדָה. כָּאֹורֶח דָאָתָה לְמִפְלָח
לְבָעֵלה, וְאֹורֶח בְנֵין, לְמִפְלָח לְאָבוֹהוֹן.

וְדָוד, אַתְעַבֵּיד עַבְנִי, חָסִיד, וְעַבְדָה. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב,
(תְּהִלִּים טו) תִּפְלָה לְדָוד הַטָּה אָדָנִי אָזְנָה עַבְנִי כִּי עַבְנִי
וְאָבִיוֹן אָבִי. שְׁמָרָה נְפָשִׁי כִּי חָסִיד אָבִי. הַוּשָׁע עַבְדָךְ אַתָּה
אֱלֹהִי הַבּוֹטֵח אֲלֵיךְ. אַתְעַבֵּיד עַבְנִי לְתִרְעָא דְמִלְכָא,
דְאָתְפָּמָר בָּה, (תְּהִלִּים נא) אָדָנִי שְׁפָתִי תִּפְתָּח. אָדָנִי הַיכְלָל,
אַתְעַבֵּיד עַבְנִי לְתִרְעָא דְהַיכְלָל אֶלְמִלְכָא. וּמָה כְּתִיב. הַטָּה
אָדָנִי אָזְנָה עַבְנִי וְדָא שְׁכִינָתָא תִּפְתָּחָה. דָאִיהוּ אָזְן לְקַבְּלָא
צְלוֹתִין וְלִמְשֻׁמָּע לֹזָן. פְּדַכְתִּיב, (תְּהִלִּים כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא
שְׁקַע עֲנוּתָה עַבְנִי וְלֹא הַסְתִּיר פָנָיו מִפְנָיו וּבְשַׁׁעַר אֲלֵיו
שְׁמַע.

דָאִיהוּ אַתְעַבֵּיד עַבְנִי וְדָל, מִסְטְּרָא דָאָת ד' מִן אֶחָד,